

סיכום שולחנות עגולים בכנס חישה

מרחוק לשימושי שמירת טבע

18.09.2024

רשם: אסף צוער, עיבד: עידו ליבנה

שריפות – אנה ברוק

- בשולחן היתה נוכחות של גופים שונים, קק"ל רט"ג הג"ס, משרד החקלאות, אקדמיה וכבאות.
- כל גוף עדכן מה נעשה אצלו ונמצא שקיים מגוון רחב של פעילויות.
- אצל גופים רבים קיימים מסדי נתונים שלא חשופים לאחרים.
- קיים רצון להשתמש בידע לצורך מדיניות מונעת.
- קיים רצון להשתמש בטכנולוגיה על מנת להכווין לאזורים לכיבוי, למפות אזורי סיכון עתידיים, ולייצר מודל התפשטות שריפה.
- לאורך זמן ניתן יהיה להכין מסד נתונים איכותי.
- נדרשת מחשבה כיצד לתעדף אזורים לטיפול.
- יש חשיבות לחיבור עם האקדמיה.
- קיים אצל הכבאות חוסר בתקציבי מו"פ ישמחו לשת"פ, עם שאיפה למידע כמה שיותר בזמן אמת.

צומח - טרין פז

- בשולחן הייתה נוכחות של גופים שונים, אקדמיה, קקל, רט"ג, יד הנדיב, וגוף מסחרי.
- נערך מיפוי של צרכים, חוסרים וכיוונים
- עלה הצורך במיפוי מינים כללי, מיפוי מינים פולשים ומיפוי חברות צומח.
- המיפוי נדרש בסקאלה לאומית ויש לעשותו מול גופים שונים.
- עלתה השאלה מי צריך לקדם נושא זה ברמה הלאומית והאם נכון יהיה להקים גוף משותף של כלל הגופים.
- יש למפות את הכלים העומדים לרשותנו.
- קיים פוטנציאל משמעותי בשימוש במערכות ליידר, אשר יכולות לתת מענה בסקאלות גדולות.
- לאור המלחמה וחסימות ה-G.P.S יש קושי משמעותי בשימוש ברחפנים, ומכאן חשיבות בהתמקדות בלויינים.

המארג

התכנית הלאומית
להערכת מצב הטבע

HAMAARAG.ORG.IL

אוניברסיטת תל אביב
קלאוזר 12, ת.ד. 39040
תל אביב 6139001
SMNH.TAU.AC.IL

- נדרשים מוצרי מדף פשוטים – דבר אשר ראשית כל מצריך איפיון.
- ה-NDVI הוא אינדקס פשוט ונח לשימוש ונכון להמשיך ולהשתמש בו ככלי מרכזי.
- יש חשיבות גבוהה מאוד לוולידציה ונדרש חיבור סקרי שטח לצורך כיוול המידע הלוויני.
- כיום מתבצעים סקרי שטח רבים ונשאלת השאלה האם ניתן להכווין את הסקרים באופן שיאפשר את אימות וכיוול המידע הלוויני.
- יש לאפיין כיצד יראה סקר שיאפשר זאת בצורה מיטבית.

שימושים וצרכים ברט"ג – שלי אלבז

- בחנו את הפרויקטים שנעשו ופרויקטים במסגרת רט"ג.
- יש צורך בניטור סיסטמטי של תופעות מוגדרות.
- יש להגדיר סדרי עדיפות לניטור ולא בהכרח לאפיין כל שינוי.
- נדרש מיפוי של מינים פולשים.
- יש להגביר את השימוש של אנשי רט"ג בכלים אינטרנטיים קיימים, יש צורך לבצע השתלמויות בהתאם.
- יש לשלב את הקהילה על ידי חשיפה שלה לעבודות שנעשו ועל ידי הבנה של צרכיה.
- קיימים כיום פערים בנושא הטכני, כוח האדם והתקציבים.
- יש לבצע הכשרה של אנשי ה-G.I.S, ושל האקולוגים במחוזות.
- יש לבצע שיתופי פעולה עם ארגונים שונים, העברת ידע והכרות של העבודות שנעשו.
- יש לחשוב על יצירת פורום של גופים העושים פעולות בשטח.
- מומלץ להעביר בעיות מורכבות למיקור חוץ.
- מומלץ לבחון שיתופי פעולה מול האקדמיה.
- מומלץ - פרסום ידיעון G.I.S ומה נעשה בתחום.
- יש לשפר את הנגשת המידע.

שימוש בכלים קיימים אל מול כלים עתידיים – אורי ויסהוז

- נערך דיון על הכלים השונים הקיימים – קרקע, רחפנים, לוויינים וכלי עיבוד מידע, כמו גם על אפשרויות הסנכרון בין מגוון הכלים.
- הודגש כי התחום מתפתח בצורה מהירה וכי קיים מספר גדול של כלים טכניים.
- נראה כי הקושי המרכזי כיום הוא אוטומציה של תהליכים.
- לעתים קיימים קושי בהיכרות של אילו כלים קיימים, הן בתחום החומרה והן בתחום התוכנה.
- ייתכן וניתן להשתמש בבינה מלאכותית לצורך ריכוז מידע.

- יש להתאים בצורה מיטבית את הפלטפורמה והחיישן לצורך עליו עובדים (למשל – האם להשתמש ברחפן או לוויין).
- קיימות בעיות של אחידות והדירות הנתונים בשל שימוש במערכות שונות לניטור דומה.

ניטור בתי גידול אקוטים – אסף צוער

- רוב המשתתפים היו אנשי רט"ג. יובל מנדלסון מאונ' תל אביב.
- נערך דיון על שימוש בכלי חישה מרחוק לניטור בתי גידול לחים בהיבטים הבאים:
 - כמות מים
 - איכות מים
 - מבנה מרחבי
 - שינויים בזמן
 - שטח רטוב
 - שינוי בצומח – חיגור צומח
 - סיווג בתי גידול
- ניתן לסווג את התחום לשני היבטים מרכזיים: גוף המים והצומח בשולי המים.
- ברוב בתי הגידול הלחים לא ניתן לראות את המים עצמם.
- יש לבחון על פני זמן תקופות בצורת והתייבשות של בריכות, ומגמות אזוריות של התייבשות.
- רצועת הקווים של הכינרת מתפרסת על פני כ- דונם.
- בתי הגידול הקטנים מושפעים מאוד מבתי הגידול שמסביבם ולכן נכון לבחון לא רק את בית הגידול הלח אלא גם את סביבתו.
- יש לתת דגש גם לפגיעה בחידור וחילחול.
- לבחון תשתיות שיוצרות פגיעה בנגר העילי והתת קרקעי.
- מבחינת הנתונים, נדרש לייצר מאגר מידע אחיד ומנומל.
- למאגר הנתונים של רט"ג נדרש להוסיף גם מאגרי מים מלאכותיים ולמעשה כל אזור של מים פתוחים.
- קיימות מספר עבודות על בית הגידול הימי, בעיקר של חיא"ל ואוניברסיטאות, כגון ניטור איכות מי ים.
- לשקול לבצע ניטור של ביוב מעזה למתקן ההתפלה.
- לא מוכר ניטור נרחב של הסביבה הימית.
- רותי יהל היתה רוצה בניטור בים התיכון – כלורופיל, זיהוי נחילי מדוזות, זיהוי מינים, זיהומי ים.
- יובל מנדלסון דיבר על שימוש אקוסטי פסיבי לזיהוי מינים כגון דגים ופעילות ימית. ייתכן שזה רלוונטי גם לכינרת, למשל – להניח מיקרפון פסיבי בבטיחה לקינון דגים או לפעילות אדם לא חוקית בשמורה.
- ניטור מדד הפעילות כאשר יש כיסוי חסת המים.

- המלצה של השולחן - לבחון מערך אוטומטי בבתי גידול אקוויטים בישראל בפוליגונים מוגדרים, הכוללים בתי גידול אקוויטיים מלאכותיים וטבעיים, והתאמה של המידע הנאסף תלוי בית הגידול. המערכת תשמש להתרעות התייבשות, שינוי באיכות מים, שינוי בצומח, כולל הסביבה הרלוונטית שעלולה להשפיע.

מוזיאון הטבע
שטיינהרדט
המרכז הלאומי לחקר המגוון הביולוגי

המארג
התכנית הלאומית
להערכת מצב הטבע

HAMAARAG.ORG.IL

אוניברסיטת תל אביב
קלאוזנר 12, ת.ד. 39040
תל אביב 6139001
SMNH.TAU.AC.IL

